

Міністерство освіти і науки України

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ ЦЕНТР УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

04074. Київ, Вишгородська, 19

Тел. 430-02-60, 430-43-90

e-mail: nenc@nenc.gov.ua

«19» жовтня 2017 р. № 210

На № ____ від _____

Директорам
закладів позашкільної освіти

Директорам загальноосвітніх
навчальних закладів

*Про проведення
Всеукраїнського юннатівського
природоохоронного руху “Зелена естафета”
у 2017- 2018 н.р.*

Інформаційний лист №1

Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді МОН України спільно із Українським товариством охорони природи за підтримки Міністерства екології та природних ресурсів України починаючи із 2017 року започатковують щорічне проведення Всеукраїнського юннатівського природоохоронного руху “Зелена естафета” (далі - Естафета). Положення про захід у додатку до листа.

Захід започатковується з метою поширення практичної природоохоронної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах та закладах позашкільної освіти, залучення учнівської молоді до заходів щодо збереження та поліпшення стану довкілля, формування її життєвих компетентностей у контексті ідей сталого розвитку суспільства,

Естафета проводиться протягом навчального року (з вересня по травень) та у два етапи:

I етап – відбірковий (обласний та міський у місті Києві), період проведення: вересень 2017 р.–квітень 2018 р.;

II етап – фінальний (Всеукраїнський), період проведення: квітень-травень 2018 р.

У Естафеті беруть участь команди загальноосвітніх навчальних закладів та закладів позашкільної освіти.

До складу команди входять до 5 осіб: 4 учасника з числа учнів (вихованців) загальноосвітніх навчальних закладів і вихованців (учнів, слухачів) закладів позашкільної освіти (далі – учасники) та 1 керівник.

Проведення II (фінального) етапу Всеукраїнського юннатівського природоохоронного руху “Зелена естафета” покладається на найближчі 3 роки

на Комунальний заклад «Черкаський обласний центр роботи з обдарованими дітьми Черкаської обласної ради».

Інформація щодо проведення II етапу Естафети, програма заходу будуть надіслані додатково.

За підсумками проведення II (фінального) етапу Всеукраїнського юннатівського природоохоронного руху «Зелена естафета» видається фотоальбом. За підготовку і видання фотоальбому відповідальність покладається на Комунальний заклад «Черкаський обласний центр роботи з обдарованими дітьми Черкаської обласної ради».

Просимо інформацію про Всеукраїнський юннатівський природоохоронний рух «Зелена естафета» довести до відома керівників, педагогічних та учнівських колективів загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів.

Довідки за телефонами: у м. Київ - (044) 430-43-90, (контактна особа від НЕНЦ – Радченко Тамара Дмитрівна, e-mail: radchenko@nenc.gov.ua); у м. Черкаси - (097-222-1185) - контактна особа Баданюк Валентина Миколаївна.

Додаток на 3-х арк.

Директор НЕНЦ
доктор педагогічних наук,
професор

В. В. Вербицький

ПОГОДЖУЮ

Голова Українського товариства охорони природи, доктор економічних наук, професор

Швачук В.Я.
«__» жовтня 2017 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Національного еколого-натуралістичного центру Міністерства освіти і науки України, доктор педагогічних наук, професор

Вербицький В.В.
«__» жовтня 2017 р.

Розглянуто на засіданні педагогічної ради Національного еколого-натуралістичного центру МОН України

Протокол № 3
від «12» вересня 2017 р.

Положення про Всеукраїнський юннатівський природоохоронний рух “Зелена естафета”

I. Загальні положення

1. Це Положення визначає порядок організації та проведення Всеукраїнського юннатівського природоохоронного руху “Зелена естафета”.

2. Всеукраїнський юннатівський природоохоронний рух “Зелена естафета” (далі - Естафета) започатковується з метою поширення практичної природоохоронної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах та закладах позашкільної освіти, залучення учнівської молоді до заходів щодо поліпшення стану довкілля, формування її життєвих компетентностей у контексті ідей сталого розвитку суспільства

3. Основними завданнями Естафети є:

- проведення робіт з впорядкування та створення нових зелених зон;
- спостереження та дослідження екологічного стану довкілля;
- пропаганда екологічної культури та народної екологічної спадщини.

4. Естафета передбачає напрями:

- практична природоохоронна робота з покращення стану довкілля.
- природоохоронна просвіта (діяльність та заходи до міжнародного Дня Землі, Дня Довкілля та Дня охорони навколишнього природного середовища, робота юнацьких секцій Українського товариства охорони природи).

- Природоохоронна освіта (навчально-виховна робота на екологічних стежках, робота на територіях природно-заповідного фонду, у лісництвах тощо).

5. Естафета проводиться на добровільних засадах і є відкритим для учнів (вихованців) загальноосвітніх навчальних закладів, вихованців (учнів, слухачів) позашкільних навчальних закладів

6. Організаційно-методичне забезпечення проведення Естафети здійснює Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді (далі – НЕНЦ) та заклад позашкільної освіти (далі - організатор), який відповідає за проведення Всеукраїнського етапу «Зеленої естафети».

7. Інформація про проведення Естафети розміщується на офіційному веб-сайті НЕНЦ та установи-організатора, а також у засобах масової інформації не пізніше ніж за один місяць до початку його проведення.

8. Під час проведення Естафети обробка персональних даних учасників здійснюється з урахуванням вимог Закону України «Про захист персональних даних».

II. Організаційний комітет Естафети

1. Організаторами Естафети є:
Міністерство освіти і науки України (далі – МОН);
Міністерство екології та природних ресурсів;
Українське товариство охорони природи;
Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді (далі – НЕНЦ);
обласні центри еколого-натуралістичної творчості (станції юних натуралістів).

2. Для проведення I та II етапів Естафети створюються відповідні організаційні комітети з представників районних, обласних Товариств охорони природи, освітніх та наукових установ, громадських екологічних організацій тощо.

3. Очолює організаційний комітет голова, який розподіляє повноваження членів організаційного комітету та керує роботою з організації та проведення Естафети.

4. Члени організаційного комітету здійснюють організаційну роботу щодо проведення Естафети та забезпечують порядок його проведення.

III. Учасники Естафети

1. У Естафеті беруть участь команди загальноосвітніх навчальних закладів та закладів позашкільної освіти.

До складу команди входять до 5 осіб: 4 учасника з числа учнів (вихованців) загальноосвітніх навчальних закладів і вихованців (учнів, слухачів) закладів позашкільної освіти (далі – учасники) та 1 керівник.

2. До місця проведення II етапу Естафети команди прибувають організовано в супроводі керівника команди. Керівник команди забезпечує збереження життя та здоров'я дітей, своєчасне оформлення документів щодо участі в II етапі Естафети, прибуття учасників на Естафету і повернення їх до навчальних закладів.

3. Заміна членів команди допускається за рішенням голови організаційного комітету Естафети після подання керівником команди нової заявки та пояснення причин такої заміни.

4. Учасники зобов'язані дотримуватися вимог цього Положення, програми Естафети, норм поведінки, правил техніки безпеки та експлуатації обладнання й приладів.

V. Порядок і строки проведення Естафети

1. Естафета проводиться протягом навчального року (з вересня по травень).

2. Естафета проводиться у два етапи:

I етап – відбірковий (обласний та міський у місті Києві), період проведення: вересень-квітень;

II етап – фінальний (Всеукраїнський), період проведення: квітень-травень.

3. Строки та місце проведення I етапу Естафети, кількісний склад команд визначаються та затверджуються наказом місцевих органів управління освітою в областях та місті Києві відповідно до цього Положення з урахуванням місцевих можливостей.

4. Строки та місце проведення II етапу Естафети визначаються наказом Міністерства освіти і науки України (далі – МОН України) та повідомляються місцевим органам управління освітою в областях, місті Києві не пізніше ніж за один місяць до його початку.

5. У II етапі Естафети беруть участь колективи, які стали переможцями I етапу (за кожною категорією: загальноосвітні навчальні заклади та заклади позашкільної освіти).

6. Для участі в II етапі Естафети подаються такі документи:
заявка за формою, що додається, на поштову або електронну адресу установи-організатора;
медична довідка про результати медичного огляду, пройденого у встановленому законодавством порядку;
учнівський квиток.

7. До місця проведення Естафети учасники прибувають організовано в супроводі керівника, який забезпечує збереження їх життя та здоров'я, своєчасне оформлення документів щодо участі в Естафеті, передбачених пунктом 5 цього розділу, а також прибуття учасників на Естафету та їх повернення.

6. У межах програми I етапу Естафети проводяться:

I. Напрямок «Практична природоохоронна робота»:

- насадження лісу, лісосмуг, заліснення крутосхилів, допомога лісництвам;
- впорядкування території парків, скверів, алей. Посадка лісових та декоративних порід, плодово-ягідних кущів. Закладання нових дендропарків, парків, садів, квітників тощо;
- впорядкування територій та об'єктів природно-заповідного фонду (за погодженням з їх адміністраціями);
- поповнення видового складу парків та дендропарків екзотичними та реліктовими деревними та чагарниковими породам;
- розчищення та впорядкування джерел, криниць, прибережних захисних смуг водних об'єктів;
- благоустрій дитячих та спортивних майданчиків, територій, прилеглих до навчальних закладів;
- впорядкування місць масового перебування та відпочинку населення. Ліквідація стихійних сміттєзвалищ;
- масовий збір та здача на вторинну переробку тверді побутові відходи (пластик, папір, скло, метал);
- благоустрій та упорядкування меморіальних комплексів, пам'ятників, місць масового поховання;
- виготовлення та розвішування шпаківень, синичників і годівничок для птахів;
- заготівля кормів, підгодівля птахів та тварин взимку;
- порятунок мальків риб з пересихаючих водойм. Заходи для врятування риби від задухи взимку;

- охорона від руйнування мурашників. (огороження мурашників, встановлення аншлагів);
- прокладання та впорядкування зупинок екологічних стежок та інша практична природоохоронна робота.

II. Напрямок: «Просвітницька природоохоронна робота»: агітація до виконання природоохоронних заходів серед школярів та учнівської молоді, робота юнацьких секцій Українського товариства охорони природи, діяльність та заходи до міжнародного Дня Землі, Дня Довкілля в Україні, міжнародного Дня охорони навколишнього природного середовища, а також інших природоохоронних та екологічних свят.

III. Напрямок: «Навчально-виховна робота з охорони природи».

Освітньо-виховні заходи на екологічних стежках, в «Зелених класах», у лісництвах, на територіях природно-заповідного фонду тощо

7. Учасники I та II етапу Естафети презентують роботу, що була проведена протягом навчального року за трьома означеними вище напрямками у вигляді альбомів, постерів, презентацій тощо.

8. Програма II етапу Естафети включає проведення змагання на звання кращого природоохоронця-практика.

VI. Визначення та нагородження переможців і призерів Естафети

1. Переможці та призери Естафети визначаються журі за загальною сумою балів, набраних колективами.

2. Переможцем Естафети в кожній категорії (серед загальноосвітніх навчальних закладів та закладів позашкільної освіти) є команда, яка набрала найбільшу суму балів та найбільш повно розкрили природоохоронну діяльність відповідно до напрямків:

- «Практична природоохоронна робота» (50 балів);
- «Просвітницька природоохоронна робота» (20 балів);
- «Навчально-виховна робота з охорони природи» (30 балів).

Призерами Естафети є команди, які за кількістю набраних балів посіли друге та третє місце.

3. Переможці і призери Естафети нагороджуються дипломами НЕНЦ відповідних ступенів.

Решті учасників II етапу Естафети вручаються дипломи учасників.

4. Навчальні заклади (загальноосвітні та заклади позашкільної освіти), що визнані найкращими в практичній природоохоронній діяльності нагороджуються перехідним Зеленим Прапором, а учасники, що

виявили найкращі знання в галузі охорони природи – іменними зеленими краватками

5. Досвід роботи кращих учасників Естафети висвітлюється в науково-педагогічних і науково-художніх виданнях для дітей та юнацтва за підтримки НЕНЦ.

VII. Умови фінансування Естафети

Витрати на організацію та проведення Естафети здійснюються за рахунок коштів, не заборонених чинним законодавством України